

Voorzitter,

Onze programmabegroting heeft de naam meegekregen: Koers houden maakt sterk. Dit is niet altijd een makkelijke opgave, vooral niet (en we hebben dit vanavond waarschijnlijk al meerdere keren gehoord) als je de koers moet bijstellen om uiteindelijk toch het beoogde doel te halen. Ik duid hier natuurlijk op het aspect van de lastenverhoging voor onze inwoners. Ook het CDA vind dit een lastige. Maar beseft dat dit onvermijdelijk is. Het CDA staat erom bekend altijd scherp op de financiën te letten en is daarom blij dat we een sluitende begroting hebben voor dit jaar en het advies van de VNG volgen. Vooralsnog niet ingrijpen in voorliggende begroting. We gaan ervan uit dat zodra er ontwikkelingen zijn van uit de Rijksoverheid dit met de raad gedeeld zal worden.

Voorzitter:

In de voorjaarsnota heeft het CDA aangegeven dat wij blijven inzetten op woningbouw, realiseren van bedrijventerreinen en het verhogen van de verkeersveiligheid. Die lijn willen wij de komende jaren doortrekken omdat er op deze gebieden nog veel gedaan moet worden.

Nieuwbouw in onze kleine kernen is van groot belang voor de leefbaarheid en daar moeten we de komende jaren extra aandacht voor hebben.

Een vitaal buitengebied is eveneens van groot belang voor de leefbaarheid buiten onze kernen. Gelukkig hebben we daarvoor een mooie stap gezet door het vaststellen van het Uitnodigingskader wonen buitengebied. Uiteraard denkt het CDA daarbij ook aan de belangen van de boeren. Veel boeren zullen de komende jaren stoppen met hun bedrijf en het uitnodigingskader biedt voor hen ook nieuwe mogelijkheden. Voor de beeldvorming: in 2010 hadden we nog 325 agrarische bedrijven in onze gemeente en de prognose voor 2032 is 106. We zullen de boeren blijven steunen en hulp bieden bij dit proces.

We zijn niet bang dat de voedselproductie in gevaar komt. De landbouwgrond verdwijnt niet zomaar. Boeren die uitbreiden zullen dat opvangen en wij als raad zullen dat bewaken.

Voorzitter, de grondprijs is nog wel een punt van aandacht want wij horen van onze agrariërs dat de grondprijs steeds verder stijgt waardoor uitbreiding steeds lastiger wordt. De gestegen rente speelt hierbij ook nog een rol. We moeten dus alert zijn en in gesprek blijven met onze agrariërs.

Klimaatverandering: voorzitter: we hebben beleid en uitvoeringsplannen gemaakt om in te spelen op de klimaatverandering. We zijn al volop bezig met de uitvoering en zullen ook de komende jaren voldoende budget vrij moeten maken om hiermee verder te kunnen.

Duurzame energie: alhoewel onze gemeente een van de koplopers is in de regio mbt het opwekken van duurzame energie, zijn we er nog lang niet. Door de stijgende energiebehoefte en de afbouw van fossiele brandstoffen ligt er nog een grote opgave voor ons op weg naar 2050 waarin we energieneutraal hopen te zijn.

De Zonneladder en participatie met onze inwoners zijn voor het CDA leidend en die zullen we hanteren bij nieuwe initiatieven voor de opwek van duurzame energie. We moeten ook door met het isoleren van woningen. Daar kan nog veel winst behaald worden. Wel spreken wij onze irritatie uit over de netwerkbeheerders en de vleermuizenmarkt.

Afval: vanaf 1 jan 2024 starten we met de Invoering van ons nieuwe beleid afvalstoffenheffing gemeente OIJS 2024. Het wordt duurder dat is onvermijdelijk maar wij hebben er vertrouwen in dat onze inwoners nog beter zullen gaan scheiden waardoor ze ook enige grip hebben op de variabele kosten. Het CDA zal zich blijven inzetten om de kostenstijging de komende jaren zoveel mogelijk te beperken.

Verkeersveiligheid: Vz, verkeersveiligheid is momenteel een actueel onderwerp waar we vaak over debatteren. Ook de komende jaren blijft dit de nodige aandacht vergen en zullen we hiervoor financiële middelen moeten reserveren.

De verbinding tussen Etten en Terborg is nu geopend. Daar is veel over te doen. Het is nog steeds de vraag of de gekozen oplossing ook veilig genoeg is. Gelukkig wordt het doorgaande vrachtverkeer straks omgeleid.

Ook het kruising tussen de Slingerparallel en de Oude IJsselweg wordt aangepakt. Hier is veel commotie over. Is de Oude IJsselweg nu een sluiproute of een belangrijke verkeersader? Het lijkt erop dat de provincie een aantal oplossingen te duur vindt en de overblijvende alternatieven leiden tot veel commotie van aanwonenden en inwoners uit o.a. Etten. Is een tunnel te duur? Wij vinden dit nog steeds de beste optie!

Starterslening: vz in de behandeling van de voorjaarsnota hebben wij in ons betoog al aandacht gevraagd voor de Starterslening. De hoge bouwkosten, hogere lonen, de flinke verhoging van de hypotheekrente maken het voor onze starters heel lastig om een woning te kopen. Het CDA wil starters helpen door de Starterslening aan te passen.

Daarom hebben wij een motie opgesteld. Die hebben wij gedeeld met de andere fracties en nu willen wij die motie aankondigen voor de 2^e termijn liefst met een zo breed mogelijk draagvlak.

Het Sociaal Domein

Voorzitter: Als wij kijken naar het Sociaal Domein in zijn totaliteit financieel gezien is het te billijken dat we de hekjes loslaten. Toch moeten wij ook binnen het Sociaal Domein scherp blijven financieel gezien. Bij eventueel moeilijke toekomstige keuzes staat voor ons leefbaarheid en het vangnet voor inwoners voorop.

Wat betreft de leefbaarheid het volgende: ons is ter oren gekomen dat er op sommige plekken wel erg veel hangjongeren zijn. Ook op plekken waar veel ouderen hun woning hebben. Dit kan soms confronterend zijn en onveilig voelen. Is dit bij het College bekend? Bijvoorbeeld rondom de Oevelgunne in Gendringen.

Voorzitter, misschien kan het College al aangeven wanneer het nieuwe Minimabeleid aan de raad wordt aangeboden. De commissie MO kijkt er reikhalzend naar uit.

Ons Motto hierbij is al jaren: Meedoen is Meetellen en Meetellen is Meedoen. Dit moet zo goed mogelijk gefaciliteerd worden.

Voorzitter rest ons nog om de ambtelijke organisatie hartelijk te bedanken voor hun inzet om samen met het College weer een heldere en duidelijk leesbare Programmabegroting te presenteren.

Ook spreken wij onze waardering uit vwb de bijdrage in de Geldersche Post. Uitleg begroting. waardering

6-11-2023